

La llibretera argentina Silvana Vogt debuta amb 'La mecànica de l'aigua', una novel·la sobre la relació entre mestre i deixeble escrita originàriament en català

Buscant el mot exacte

Valèria Gaillard
BARCELONA

"No volia fer cap autobiografia", adverteix d'entrada Silvana Vogt (Morteros, Argentina, 1969), "ni un llibre sobre la immigració". Aquesta llibretera argentina instal·lada a Barcelona des del 2002 debuta amb *La mecànica de l'aigua* (Edicions de 1984). Tot i que el 80% –segons l'autora– és ficció, els paral·lelismes són evidents. La protagonista, la Vera, és una jove argentina lletraferida que arriba a la capital catalana amb el seu gos Kantiano per fugir d'un país en descomposició. El *corralito* fa estralls i ja no pot comprar ni el darrer llibre del seu escriptor de capçalera.

Un cop a la capital catalana, i per una trobada fortuïta a la platja, es veu introduïda en el món de l'edició. Té l'oportunitat de treballar com a lectora per a una editorial prestigiosa dirigida per Eliseu Mussol. El relat de la vida de la Vera i la de l'Eliseu s'alternen en

Silvana Vogt és la llibretera de Cal Llibreter, de Sant Just Desvern, que va obrir amb el fill d'Isidor Cònsul ■ JUANMA RAMOS

direccions oposades. L'Eliseu és un editor sacsejat per la transformació del món editorial, al mateix temps que pateix un daltabaix personal. "La Vera, en canvi, mira cap al futur."

Vogt no s'amaga que darrere de l'Eliseu Mussol

hi ha el que va ser l'editor de Proa durant més de deu anys, Isidor Cònsul, mort el 2009, i és a ell a qui dedica la novel·la. La seva influència va ser crucial: "Em va ensenyar que Catalunya és un poble que estima la seva terra i la seva cultura i

això em va xocar perquè jo venia d'un país que no estimava gens i que volia deixar enrere."

Va ser arran de la mort d'Isidor Cònsul que Silvana Vogt va sentir que la història de la novel·la, que planteja com una reflexió

sobre com ens relatem i construïm la nostra memòria, li "sortia per les orelles". I no sortia en argentí, sinó en català.

"Era impossible escriure el llibre en una altra llengua perquè no lligava amb la manera de relatar argen-

"Era impossible escriure el llibre en una altra llengua que no fos el català", pensa Vogt

tina, amb moltes metàfores i frases subordinades." En canvi, el català es va presentar com el filtre ideal. "La literatura catalana busca el mot exacte i és molt estructurada, igual que la novel·la, que em va portar gairebé quatre anys de feina", diu l'autora, que ha estudiat a l'Escola d'Escripció de l'Ateneu. Aquí és on la va marcar especialment el mestratge d'Eduard Marqués. "Ell em va ensenyar a llegir, mentre que Rodrigo Fresán, a escriure." I justament un altre dels deslloradors del llibre és la relació mestre-deixeble: "La gran lliçó d'un mestre és aprendre a desobeir." ■

Críticacinema

Angel Quintana

La religió construïda i la fe interior

Silencio

Director: Martin Scorsese.
Intèrprets: Andrew Garfield, Adam Driver, Liam Neeson.
EUA, 2016

A *Silencio* hi ha uns nouvinguts que diuen que tenen la veritat i la volen transmetre a un poble que creu en altres coses. Som al Japó del segle XVI i Martin Scorsese retrata un moment molt concret en què els japonesos van aniquilar els cristians per estripar tot virus que pogués atemptar contra la solidesa de la seva cultura i identitat. Per això, els senyors feudals van utilitzar dues

armes: la renúncia de la fe –l'apostasia– i la pràctica de la violència mitjançant la tortura. *Silencio* parteix d'un context històric, però funciona com una obra de

'Silencio' sacseja i ens anima a pensar

tesi en què ressonen algunes de les qüestions cabdals que han marcat el cinema de Scorsese. En l'epicentre hi ha el debat entre què és la religió i què és la fe. La religió té els símbols i rituals per fortificar una creença, la fe és

alguna cosa que es porta a dintre i que es vol transmetre –o imposar– a l'altre. És possible destruir la religió i mantenir la fe? O són dues coses indissociables? A partir d'aquest debat teològic, ressurgeixen temes com ara la culpabilitat, la traïció, el penediment i el sofriment.

Scorsese narra el seu relat des del punt de vista cristià, però mostra les contradiccions d'una religió en què la confessió pot curar fàcilment del pecat. El cineasta parteix de la idea que la culpa és difícil d'esborrar i que només es pot combatre des del patiment. Malgrat imposar

L'actor Liam Neeson en una escena de 'Silencio', l'última pel·lícula de Martin Scorsese ■ DEAPLANETA

una perspectiva, *Silencio* deixa parlar els altres i ens mostra un món en què la transcendència monoteista no podia funcionar perquè el pensament s'havia forjat a partir d'uns altres paràmetres i havia creat una identitat cultural inextinguible. Darrere el conflicte, no paren de ressonar un seguit de debats que, malgrat el suposat origen atàvic, travessen una societat moderna en què el debat entre identitat i multiculturalisme o entre veritat revelada i veritat construïda ocupen un lloc destacat. Una gran pel·lícula que ens sacseja i ens convida a pensar.